

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 29·35·69, 628·37·04
ZESPÓŁ REALIZACJI
BADAŃ 21·07·57, 628·90·17

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT. 24
00-503 W A R S Z A W A
TELEFAX: 29·40·89

BS/400/98/92

POLITYCY - KOMU UFAMY

Komunikat z badań

Warszawa, listopad 1992 r.

- ◆ Ponad trzy czwarte społeczeństwa deklaruje zaufanie do Jacka Kuronia, Hanny Suchockiej i Krzysztofa Skubiszewskiego.

- ◆ Dwaj urzędujący wicepremierzy - Henryk Goryszewski i Paweł Łączkowski nie są znani szerokim rzeszom opinii publicznej.

- ◆ Po odnotowywanej wcześniej ogólnej tendencji spadku zaufania do polityków, ostatnie sondaże wskazują na pewną stabilizację nastrojów społecznych.

- ◆ Za najbardziej kompetentnych polityków badani uznają tych, których darzą największym zaufaniem.

Ludzie, myśląc o politykach, postrzegają ich w różnych wymiarach. Jedni przywiązują wagę do cech osobowościowych, inni do głoszonych poglądów politycznych, jeszcze inni do sprawności, skuteczności działania. W dotychczasowych badaniach pytaliśmy respondentów o to, w jakim stopniu ufają czołowym politykom polskiej sceny politycznej. W ostatnim sondażu¹ interesowało nas również, jak są postrzegane ich kompetencje, fachowość i na ile cechy te są związane z deklarowanym zaufaniem do polityków.

Komu ufamy, komu nie ufamy, kogo nie znamy?

Liderem rankingu od wielu miesięcy pozostaje Jacek Kuroń. W październikowym sondażu 81% ankietowanych zadeklarowało zaufanie do niego, co jest najslabszym wynikiem w tym roku. Jest to zapewne konsekwencja objęcia przez niego stanowiska ministra pracy i polityki socjalnej - stanowiska, na którym trudno zdobywać społeczną popularność, gdy szeroko są dyskutowane rządowe propozycje ograniczenia stopnia rewaloryzacji rent i emerytur.

Wzrasta natomiast zaufanie do Hanny Suchockiej. W lipcu '92 ufalo jej 65% ankietowanych, a obecnie już 79%. To niemal powszechne zaufanie - wśród osób z wyższym wykształceniem sięgające nawet 90% - premier Suchocka zdobyła w okresie, gdy malała liczba pozytywnych ocen działalności jej rządu.

¹ Badanie "Aktualne problemy i wydarzenia" (28) zrealizowano w dniach 15-20 października 1992 r. na 1212-osobowej reprezentatywnej próbie losowej dorosłej ludności Polski.

Tabela 1

Politycy	Odsetek respondentów deklarujących:				Średnia ocen
	zaufanie	nieufność	obojętność	nie zna	
J. Kuroń	81	9	8	2	2,56
H. Suchocka	79	6	12	3	2,47
K. Skubiszewski	76	5	10	9	2,93
T. Mazowiecki	64	18	16	2	1,28
W. Pawlak	58	8	23	11	1,64
L. Wałęsa	49	30	19	2	0,40
J.K. Bielecki	42	26	27	5	0,25
B. Geremek	40	24	24	12	0,28
L. Moczulski	34	39	20	7	-0,42
M. Krzaklewski	34	13	25	28	0,66
G. Janowski	32	22	19	27	0,25
W. Chrzanowski	31	21	25	23	0,15
E. Szychalska	30	10	20	40	0,85
J. Olszewski	30	39	25	6	-0,55
A. Kwaśniewski	26	27	25	22	-0,31
M. Jurczyk	26	16	19	39	0,27
T. Zieliński	26	4	12	58	1,75
J.M. Rokita	21	12	19	48	0,20
J. Kaczyński	19	53	19	9	-1,56
A. Hall	16	18	20	46	-0,33
A. Macierewicz	15	32	20	33	-1,2
H. Goryszewski	13	13	18	56	-0,34
A. Lepper	12	24	15	49	-1,26
P. Łączkowski	5	4	11	80	-0,12

Trójkę polityków, cieszących się ogromnym społecznym zaufaniem, zamyka Krzysztof Skubiszewski. Tak jak w poprzednich sondażach swoje zaufanie do niego deklaruje ponad 3/4 społeczeństwa. Co więcej, jest on na pierwszym miejscu w rankingu pod względem średniej ocen. Oznacza to, że ludzie mówiąc o zaufaniu do niego częściej niż wobec innych polityków określali je jako duże².

Ponad połowa respondentów deklaruje zaufanie do dwóch byłych premierów: Tadeusza Mazowieckiego (64%) oraz Waldemara Pawlaka (58%). Lider UD od czasu zakończonych niepowodzeniem rozmów o wejściu swojej partii do rządu Jana Olszewskiego systematycznie zwiększa swoją popularność. Nie bez wpływu na to pozostają jak się wydaje: przejęcie przez UD współodpowiedzialności za obecny rząd oraz wyraźnie eksponowana przez polskie mass media misja Tadeusza Mazowieckiego do ogarniętej wojną bylejszej Jugosławii.

Waldemar Pawlak, po objęciu stanowiska premiera, zdaniem opinii publicznej stał się niemal powszechnie aprobowanym mężem stanu, podczas gdy wcześniej cieszył się dość umiarkowanym zaufaniem i był niezbyt znanym politykiem. Obecnie, jak się wydaje, jego pozycja ustabilizowała się na dość wysokim poziomie społecznego zaufania. Wskazuje na to relatywnie wysoka średnia ocen, wyższa niż w przypadku Mazowieckiego. Lider PSL cieszy się największym poparciem wśród rolników i mieszkańców Polski południowo-wschodniej.

² Respondenci odpowiadając na pytanie, na ile dana osoba budzi ich zaufanie, posługiwali się skalą ocen od -5 do +5; -5 oznaczało głęboką nieufność, 0 - obojętność, +5 - pełne zaufanie.

Wielkość zaufania do Lecha Wałęsy po okresie konfliktów z rządem Olszewskiego ustabilizowała się na poziomie 50%. Warto zwrócić uwagę, że chociaż średnia ocen jest dodatnia (więcej osób deklaruje zaufanie niż nieufność), jednak blisko jedna trzecia ankietowanych wyraziła swoją nieufność do niego (30%). Stawia to Lecha Wałęsę na piątym miejscu za Jarosławem Kaczyńskim (53%), Janem Olszewskim (39%), Leszkiem Moczulskim (39%) i Antonim Macierewiczem (32%) w rankingu polityków budzących największą nieufność badanych. Częściej niż inni ufają Lechowi Wałęsie ludzie starsi, mieszkańcy Polski południowo-wschodniej, rolnicy, badani biorący kilka razy w tygodniu udział w praktykach religijnych, respondenci oceniający własne warunki materialne jako dobre i podobnie oceniający rozwój sytuacji w kraju. Nieufność z kolei częściej niż inni deklarują ludzie młodzi, mieszkańcy Polski zachodniej, robotnicy niewykwalifikowani, bezrobotni, respondenci rzadko uczestniczący w praktykach religijnych lub niepraktykujący oraz badani oceniający negatywnie rozwój sytuacji w kraju.

Warto odnotować ogólną tendencję spadku zaufania do wpływowych polityków solidarnościowych. Przez cały ten rok tracili na społecznym zaufaniu - w różnym stopniu - w zależności od tego, jak wysoką pozycję w rankingu zajmowali na początku: Jan Krzysztof Bielecki i Bronisław Geremek (spadek zaufania o 20 punktów), Marian Krzaklewski, Gabriel Janowski i Wiesław Chrzanowski (spadek średnio o 5 punktów procentowych). Mimo to, ich średnia ocen jest nadal dodatnia.

Tendencja ta nie ominęła również przewodniczącego KPN, choć w jego przypadku średnia ocen jest ujemna.

Najgwałtowniejszy spadek zaufania odnotował jednak Jan Olszewski, któremu w początkowym okresie pełnienia funkcji premiera ufano trzy czwarte badanych. Zaufanie zmniejszało się systematycznie w czasie jego urzędowania - gwałtowne załamanie nastąpiło zaś dopiero po "nocy teczek". Potem wielkość społecznego zaufania do tego polityka ustabilizowała się na poziomie 30%. Podobnie jak u Leszka Moczulskiego średnia ocen jest jednak ujemna.

Systematycznie wzrastało natomiast zaufanie do Ewy Spychalskiej - przewodniczącej OPZZ. Obecnie zaufanie do niej deklaruje 30% ankietowanych. Z jednej strony jest to nieco więcej niż do przewodniczącego "Solidarności '80" - Mariana Jurczyka (26%), z drugiej zaś nieco mniej niż do lidera NSZZ "Solidarność" - Mariana Krzaklewskiego (34%). Ani Ewa Spychalska, ani Marian Jurczyk nie są jednak szeroko znani opinii publicznej - 40% badanych ich nazwiska nic nie mówiły. Przewodnicząca OPZZ cieszy się dużym zaufaniem przede wszystkim wśród mieszkańców Polski zachodniej, robotników niewykwalfikowanych, rolników. Marian Jurczyk budzi zaufanie głównie wśród "pokolenia Solidarności" - ludzi w wieku 45-54 lat oraz wśród robotników wykwalifikowanych. Dla pełniejszego poznania wpływów przywódców związkowych należy dodać, że lidera NSZZ "Solidarność" Mariana Krzaklewskiego darzą największym zaufaniem również badani z "pokolenia Solidarności", mieszkańcy regionów północnego i środkowozachodniego, osoby z wyższym wykształceniem, pracownicy umysłowi niższego szczebla, ludzie o najwyższych dochodach oraz respondenci oceniający

pozytywnie kierunek rozwoju sytuacji w Polsce. Niewielki spadek zaufania, w przeciwieństwie do przewodniczącej OPZZ, odnotował inny polityk lewicy postkomunistycznej Aleksander Kwaśniewski.

Tabela 2

Politycy	Odsetek deklarujących zaufanie wg terminów badań:					
	I'92	III'92	V'92	VII'92	IX'92	X'92
J. Kuroń	87	86	84	88	83	81
H. Suchocka	-	-	-	65	77	79
K. Skubiszewski	80	79	77	77	73	76
T. Mazowiecki	65	49	54	59	58	64
W. Pawlak	24	23	25	73	61	58
L. Wałęsa	63	51	48	52	47	49
J.K. Bielecki	58	43	41	46	39	42
B. Geremek	59	52	44	46	39	40
L. Moczulski	45	33	39	38	35	34
M. Krzaklewski	41	36	37	39	35	34
G. Janowski	39	36	26	32	30	32
W. Chrzanowski	34	30	25	35	32	31
E. Spychalska	-	22	26	28	31	30
J. Olszewski	75	61	52	32	30	30
A. Kwaśniewski	32	29	28	31	26	26
M. Jurczyk	-	-	-	-	25	26
T. Zieliński	-	-	-	-	-	26
J.M. Rokita	-	-	-	-	18	21
J. Kaczyński	21	22	23	17	17	19
A. Hall	-	-	-	-	-	16
A. Macierewicz	10	10	11	14	13	15
H. Goryszewski	-	-	-	9	10	13
A. Lepper	-	-	-	14	14	12
P. Łączkowski	-	-	-	5	6	5

Tadeusza Zielińskiego - rzecznika praw obywatelskich - nie zna blisko dwie trzecie społeczeństwa. Wśród tych, którzy go znają, w zdecydowanej większości są osoby deklarujące zaufanie do niego. Dlatego uzyskał bardzo wysoką średnią ocen - niższą tylko od średniej trzech najbardziej popularnych polityków.

Spośród polityków, cieszących się zaufaniem mniej niż jednej piątej społeczeństwa, na uwagę zasługuje Jarosław Kaczyński - jedyny w tym gronie, który jest znany niemal wszystkim mieszkańcom naszego kraju. Ponad połowa z nich jednak deklaruje swoją nieufność do niego. Ma on też najniższą średnią ocen.

Godny odnotowania jest fakt, że dwaj urzędujący wicepremierzy - Henryk Goryszewski i Paweł Łączkowski - są w bardzo małym stopniu znani opinii publicznej (Goryszewskiego nie zna 56% badanych, Łączkowskiego - 80%).

Kto jest najbardziej kompetentnym politykiem?

Badani zostali następnie poproszeni o wskazanie trzech najbardziej kompetentnych - ich zdaniem - polityków. Okazało się, że z pewnymi wyjątkami kolejność w rankingu zaufania nie odbiega istotnie od kolejności w rankingu kompetencji.

Tabela 3

Politycy	Odsetek deklarujących zaufanie	Odsetek wskazujących na daną osobę jako jedną z trzech najbardziej kompetentnych
J. Kuroń	81	45
H. Suchocka	79	39
K. Skubiszewski	76	44
T. Mazowiecki	64	22
W. Pawlak	58	15
L. Wałęsa	49	17
J.K. Bielecki	42	12
B. Geremek	40	8
L. Moczulski	34	9
M. Krzaklewski	34	6
G. Janowski	32	7
W. Chrzanowski	31	3
E. Spychalska	30	3
J. Olszewski	30	6
A. Kwaśniewski	26	9
M. Jurczyk	26	5
T. Zieliński	26	7
J.M. Rokita	21	2
J. Kaczyński	19	5
A. Hall	16	1
A. Macierewicz	15	1
H. Goryszewski	13	1
A. Lepper	12	1
P. Łączkowski	5	0

Relatywnie większą niż innym, polityczną kompetencje przypisywano Aleksandrowi Kwaśniewskiemu i Jarosławowi Kaczyńskiemu. Spośród osób, które uznawały Jarosława Kaczyńskiego za jednego z trzech najbardziej kompetentnych polityków, 38% zadeklarowało nieufność do niego, 22% - obojętność, a 40% - zaufanie. Jest to przypadek szczególny, w którym na fachowość polityka wskazują w takim samym stopniu badani, którzy mu ufają, jak i nie ufający mu. Ogólnie bowiem za kompetentnego polityka badani są gotowi uznać przede wszystkim tego, którego darzą zaufaniem (wśród uznających danego polityka za kompetentnego - średnio 90% ankietowanych deklarowało zaufanie do niego).

Przyjrzyjmy się teraz, na ile badani, deklarujący zaufanie do danego polityka, są gotowi uznać go za jednego z najbardziej kompetentnych.

		CBOS
Politycy	Wśród darzących zaufaniem danego polityka - odsetek uważających go za jednego z trzech najbardziej kompetentnych	
J. Kuroń	52	
H. Suchocka	48	
K. Skubiszewski	57	
T. Mazowiecki	32	
W. Pawlak	25	
L. Wałęsa	32	
J.K. Bielecki	25	
B. Geremek	17	
L. Moczulski	13	
M. Krzaklewski	12	
G. Janowski	14	
W. Chrzanowski	8	
E. Spychalska	9	
J. Olszewski	17	
A. Kwaśniewski	25	
M. Jurczyk	13	
T. Zieliński	26	
J.M. Rokita	8	
J. Kaczyński	10	
A. Hall	6	
A. Macierewicz	2	
H. Goryszewski	4	
A. Lepper	4	
P. Łączkowski	3	

Politycy obdarzani największym zaufaniem społecznym są uznawani za najbardziej kompetentnych, średnio rzecz biorąc, przez połowę osób im ufających. Z kolei ci, którzy budzą niewielkie zaufanie, bardzo rzadko są wskazywani przez swoich sympatyków, jako najbardziej kompetentni politycy.

Ogólnie rzecz biorąc, mamy tu do czynienia z następującą zależnością: im dany polityk jest obdarzany większym zaufaniem, a jednocześnie jest szerzej znany opinii publicznej, tym częściej uznawany jest za kompetentnego.

*

*

*

Jak się wydaje, badani, oceniając polityków, postrzegają ich w różnych wymiarach w podobny sposób. Niezależnie od tego, czy oceniają swoje zaufanie do nich, ich kompetencje czy - jak to ma miejsce w sondażach innych ośrodków badania opinii - sympatie lub wielkość politycznego wpływu, kolejność nazwisk w rankingach jest bardzo podobna. Związane jest to zapewne z relatywnie małą wiedzą społeczną i niewielkim zainteresowaniem tym, co się dzieje na politycznej scenie naszego kraju.

ANEKS

Tabela 1. Deklarowany stopień zaufania do J. Kuronia

(%)

	niefuność	obojętność	zaufanie	nie zna	Liczba osób
Ogółem	9	8	82	1	1203
Płeć					
Mężczyźni	10	7	83	1	515
Kobiety	8	8	82	2	687
Wiek					
do 24 lat	12	3	85	0	121
25-34	10	7	83	0	199
35-44	8	11	81	0	279
45-54	12	8	78	1	186
55-64	7	5	87	2	196
65 lat i więcej	6	9	80	5	220
Miejsce zamieszkania					
Wieś	10	9	78	3	499
Miasto do 20 tys.	9	5	85	1	130
od 21 do 100 tys.	5	10	84	0	221
101-500 tys.	10	6	84	0	214
501 tys.i więcej mieszk.	7	6	87	0	137
Region					
Północny	9	6	84	0	158
Zachodni	14	8	78	0	122
Środkowozachodni	10	9	80	2	186
Środkowy	7	9	82	2	193
Wschodni	4	9	84	3	140
Południowo-wschodni	7	10	80	3	206
Południowo-zachodni	11	3	86	1	197
Wykształcenie					
Podstawowe	9	8	79	4	476
Zasadnicze zawodowe	9	8	83	0	287
Średnie	9	9	82	0	340
Wyższe	6	4	90	0	100
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	8	7	85	0	71
Prac.umysł.niż.szczebla	4	10	87	0	104
Pracownicy fiz.- umysł.	9	12	78	2	58
Robotnicy wykwalifikowani	9	3	88	0	128
Robotnicy niewykwalifik.	12	11	77	0	84
Rolnicy	14	6	79	1	86
Prywatni przedsiębiorcy	5	20	75	0	20
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	7	7	83	3	424
Uczniowie i studenci	11	0	89	0	37
Bezrobotni	10	6	84	0	81
Gospodynie domowe i inni	14	11	70	4	105
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 500 tys.zł	14	13	71	2	146
500 tys. - 999 tys.	6	9	83	2	381
1000 tys. - 1499 tys.	11	4	83	2	338
1500 tys. - 1999 tys.	6	8	86	0	155
2000 tys. i powyżej	7	7	85	1	151
Ocena własnych war. mater.					
Złe	11	8	80	1	503
Średnie	7	7	83	2	551
Dobre	9	8	82	1	145
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	12	7	79	2	121
Raz w tygodniu	8	7	83	2	697
Kilka razy w roku	9	10	80	1	289
W ogóle nie uczestniczy	11	5	83	1	95
Ocena kier.rozw.syt.w kraju					
Dobry kierunek	7	4	87	2	293
Zły kierunek	11	8	80	1	683
Trudno powiedzieć	6	11	81	2	225

Tabela 2. Deklarowany stopień zaufania do H. Suchockiej

(%)

	niefufność	obojętność	zaufanie	nie zna	Liczba osób
Ogółem	6	12	80	2	1201
Płeć					
Mężczyźni	7	13	79	1	515
Kobiety	6	12	80	2	685
Wiek					
do 24 lat	6	12	79	2	121
25-34	6	14	80	1	199
35-44	8	15	77	0	278
45-54	10	13	76	1	186
55-64	4	10	86	1	195
65 lat i więcej	4	10	79	7	220
Miejsce zamieszkania					
Wieś	6	10	80	4	498
Miasto do 20 tys.	11	12	78	0	129
od 21 do 100 tys.	7	16	77	0	221
101-500 tys.	6	14	79	0	214
501 tys. i więcej mieszk.	3	12	84	1	137
Region					
Północny	4	8	89	0	158
Zachodni	11	12	76	1	122
Środkowo-zachodni	8	12	80	1	186
Środkowy	5	17	77	2	193
Wschodni	4	15	74	7	138
Południowo-wschodni	5	12	80	3	206
Południowo-zachodni	8	11	81	1	197
Wykształcenie					
Podstawowe	6	12	78	4	475
Zasadnicze zawodowe	8	11	80	1	287
Średnie	6	16	78	1	339
Wyższe	3	7	90	0	100
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	3	10	87	0	71
Prac.umysł.niż.szczebla	6	15	80	0	103
Pracownicy fiz.- umysł.	12	10	76	2	58
Robotnicy wykwalifikowani	5	17	77	0	128
Robotnicy niewykwalifik.	7	14	75	4	84
Rolnicy	6	15	78	1	86
Prywatni przedsiębiorcy	5	10	85	0	20
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	5	9	82	4	423
Uczniowie i studenci	3	14	81	3	37
Bezrobotni	10	11	79	0	81
Gospodynie domowe i inni	7	19	72	2	105
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 500 tys.zł	10	18	68	3	146
500 tys. - 999 tys.	7	12	80	2	379
1000 tys. - 1499 tys.	5	12	80	3	338
1500 tys. - 1999 tys.	5	12	83	0	155
2000 tys. i powyżej	5	11	84	1	151
Ocena własnych war. mater.					
Złe	9	15	75	1	502
Średnie	5	11	82	3	550
Dobre	1	10	88	1	145
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	3	9	82	6	120
Raz w tygodniu	5	10	83	1	696
Kilka razy w roku	8	17	73	2	289
W ogóle nie uczestniczy	11	17	72	1	95
Ocena kier.rozw.syt.w kraju					
Dobry kierunek	2	7	89	2	293
Zły kierunek	9	15	75	1	681
Trudno powiedzieć	4	12	81	3	225

Tabela 3. Deklarowany stopień zaufania do W. Pawlaka

(%)

	niefuność	obojętność	zaufanie	nie zna	Liczba osób
Ogółem	8	23	58	10	1201
Płeć					
Mężczyźni	9	25	60	6	514
Kobiety	8	22	56	14	686
Wiek					
do 24 lat	6	26	52	16	121
25-34	10	24	58	8	199
35-44	8	33	54	6	278
45-54	12	20	60	8	186
55-64	5	20	67	8	195
65 lat i więcej	9	13	58	20	220
Miejsce zamieszkania					
Wieś	7	16	65	13	499
Miasto do 20 tys.	11	23	56	10	129
od 21 do 100 tys.	6	29	55	10	221
101-500 tys.	12	28	53	7	213
501 tys. i więcej mieszk.	9	31	50	9	137
Region					
Północny	9	33	53	6	158
Zachodni	2	22	64	11	122
Środkowozachodni	9	23	61	7	186
Środkowy	5	22	63	10	193
Wschodni	7	23	55	14	139
Południowo-wschodni	5	17	65	14	206
Południowo-zachodni	18	24	46	12	196
Wykształcenie					
Podstawowe	7	16	61	17	476
Zasadnicze zawodowe	9	27	55	9	286
Średnie	9	28	59	5	339
Wyższe	12	32	55	1	100
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	15	37	45	3	71
Prac.umysł.niż.szczebła	9	36	50	5	103
Pracownicy fiz.- umysł.	10	12	57	21	58
Robotnicy wykwalifikowani	8	34	52	6	128
Robotnicy niewykwalifik.	7	21	64	7	84
Rolnicy	2	8	81	8	86
Prywatni przedsiębiorcy	15	40	40	5	20
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	8	19	61	13	423
Uczniowie i studenci	8	27	57	8	37
Bezrobotni	11	20	56	14	81
Gospodynie domowe i inni	7	24	53	16	105
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 500 tys.zł	10	18	59	13	146
500 tys. - 999 tys.	5	22	62	11	380
1000 tys. - 1499 tys.	10	24	54	12	338
1500 tys. - 1999 tys.	8	31	53	8	154
2000 tys. i powyżej	11	22	62	5	151
Ocena własnych war. mater.					
Złe	8	22	58	12	503
Średnie	10	24	57	10	549
Dobre	6	24	63	7	145
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	8	21	53	18	120
Raz w tygodniu	8	20	61	10	696
Kilka razy w roku	7	29	54	10	289
W ogóle nie uczestniczy	12	28	52	8	95
Ocena kier.rozw.syt.w kraju					
Dobry kierunek	10	22	60	8	293
Zły kierunek	8	22	59	11	682
Trudno powiedzieć	8	26	53	13	224

Tabela 4. Deklarowany stopień zaufania do L. Wałęsy

(%)

	niefuność	obojętność	zaufanie	nie zna	Liczba osób
Ogółem	30	20	49	1	1199
Płeć					
Mężczyźni	32	19	48	1	514
Kobiety	29	20	50	1	684
Wiek					
do 24 lat	41	13	45	0	121
25-34	39	21	40	0	198
35-44	30	22	48	0	277
45-54	34	21	45	0	185
55-64	25	20	55	1	196
65 lat i więcej	19	18	60	4	220
Miejsce zamieszkania					
Wieś	29	17	53	2	498
Miasto do 20 tys.	36	18	47	0	129
od 21 do 100 tys.	29	24	47	0	221
101-500 tys.	35	23	42	0	213
501 tys. i więcej mieszk.	24	20	56	0	136
Region					
Północny	33	23	44	0	156
Zachodni	40	19	41	0	122
Środkowozachodni	37	18	44	1	186
Środkowy	26	21	52	1	192
Wschodni	27	17	55	1	139
Południowo-wschodni	25	15	59	2	206
Południowo-zachodni	28	23	48	1	197
Wykształcenie					
Podstawowe	30	18	50	2	476
Zasadnicze zawodowe	31	20	49	0	286
Średnie	30	21	48	0	337
Wyższe	28	21	51	0	100
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	38	14	48	0	71
Prac.umysł.niż.szczebła	25	24	52	0	102
Pracownicy fiz.- umysł.	34	17	48	0	58
Robotnicy wykwalifikowani	27	23	51	0	128
Robotnicy niewykwalifik.	55	15	30	0	84
Rolnicy	28	11	60	1	85
Prywatni przedsiębiorcy	35	30	35	0	20
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	22	21	56	2	423
Uczniowie i studenci	49	8	43	0	37
Bezrobotni	49	17	33	0	81
Gospodynie domowe i inni	24	29	48	0	105
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 500 tys.zł	32	19	48	1	146
500 tys. - 999 tys.	32	22	45	1	379
1000 tys. - 1499 tys.	30	17	50	2	338
1500 tys. - 1999 tys.	28	20	52	0	154
2000 tys. i powyżej	24	20	56	0	151
Ocena własnych war. mater.					
Złe	36	19	45	0	503
Średnie	27	20	51	1	547
Dobre	22	19	59	1	145
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	20	17	63	1	120
Raz w tygodniu	26	18	55	1	696
Kilka razy w roku	39	23	37	1	287
W ogóle nie uczestniczy	46	21	33	0	95
Ocena kier.rozw.syt.w kraju					
Dobry kierunek	18	14	67	1	293
Zły kierunek	41	20	39	0	681
Trudno powiedzieć	15	27	57	1	223

Tabela 5. Deklarowany stopień zaufania do E. Spychalskiej

(%)

	nieufność	obojętność	zaufanie	nie zna	Liczba osób
Ogółem	10	20	31	39	1199
Płeć					
Mężczyźni	12	23	34	31	512
Kobiety	8	19	28	45	686
Wiek					
do 24 lat	4	23	28	45	120
25-34	8	29	27	37	199
35-44	10	25	32	34	277
45-54	14	18	36	33	187
55-64	13	17	35	34	195
65 lat i więcej	7	11	26	55	219
Miejsce zamieszkania					
Wieś	5	19	32	44	499
Miasto do 20 tys.	14	17	36	32	127
od 21 do 100 tys.	9	23	29	39	221
101-500 tys.	14	21	28	37	214
501 tys. i więcej mieszk.	19	23	28	30	136
Region					
Północny	10	19	35	37	156
Zachodni	2	26	41	30	122
Środkowozachodni	8	17	35	39	185
Środkowy	17	21	31	31	193
Wschodni	4	20	30	46	138
Południowo-wschodni	9	17	21	53	207
Południowo-zachodni	13	23	27	37	197
Wykształcenie					
Podstawowe	6	12	27	54	474
Zasadnicze zawodowe	9	24	32	35	285
Średnie	11	28	33	29	340
Wyższe	25	24	35	16	100
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	23	25	31	21	71
Prac.umysł.niż.szczebla	9	31	33	28	104
Pracownicy fiz.- umysł.	5	33	33	29	58
Robotnicy wykwalifikowani	15	28	21	36	127
Robotnicy niewykwalifik.	7	14	43	36	84
Rolnicy	2	21	37	40	86
Prywatni przedsiębiorcy	10	45	20	25	20
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	10	14	31	44	423
Uczniowie i studenci	8	24	22	46	37
Bezrobotni	10	21	35	34	80
Gospodynie domowe i inni	4	14	24	58	105
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 500 tys.zł	9	15	26	50	146
500 tys. - 999 tys.	7	21	31	41	378
1000 tys. - 1499 tys.	9	19	29	43	338
1500 tys. - 1999 tys.	10	24	37	29	154
2000 tys. i powyżej	18	26	31	25	151
Ocena własnych war. mater.					
Złe	10	18	31	41	502
Średnie	8	22	29	41	547
Dobre	16	23	34	27	146
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	12	17	23	49	120
Raz w tygodniu	9	20	31	40	694
Kilka razy w roku	8	23	33	36	289
W ogóle nie uczestniczy	14	22	31	34	95
Ocena kier.rozw.syt.w kraju					
Dobry kierunek	15	22	27	36	293
Zły kierunek	8	19	32	41	679
Trudno powiedzieć	9	22	30	39	225

Tabela 6. Deklarowany stopień zaufania do M. Jurczyka

(%)

	niefuność	obojętność	zaufanie	nie zna	Liczba osób
Ogółem	16	19	26	38	1197
Płeć					
Mężczyźni	18	21	31	29	514
Kobiety	15	18	22	45	682
Wiek					
do 24 lat	13	19	18	50	121
25-34	17	25	27	32	198
35-44	17	22	30	30	276
45-54	17	20	34	28	186
55-64	25	16	22	37	194
65 lat i więcej	9	11	22	58	220
Miejsce zamieszkania					
Wieś	11	16	26	47	497
Miasto do 20 tys.	22	20	21	37	129
od 21 do 100 tys.	15	21	28	36	221
101-500 tys.	22	17	31	30	213
501 tys. i więcej mieszk.	24	27	23	25	135
Region					
Północny	28	15	29	28	155
Zachodni	17	20	32	31	122
Środkowozachodni	15	19	30	37	186
Środkowy	17	20	26	37	193
Wschodni	9	16	20	55	137
Południowo-wschodni	11	21	22	46	206
Południowo-zachodni	19	21	26	34	197
Wykształcenie					
Podstawowe	9	13	23	55	474
Zasadnicze zawodowe	14	19	33	34	286
Średnie	21	25	26	28	337
Wyższe	41	30	22	7	100
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	35	31	20	14	71
Prac.umysł.niż.szczębla	20	33	27	20	102
Pracownicy fiz.- umysł.	17	16	31	36	58
Robotnicy wykwalifikowani	13	23	36	29	126
Robotnicy niewykwalifik.	12	18	33	37	84
Rolnicy	8	17	31	43	86
Prywatni przedsiębiorcy	25	30	15	30	20
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	16	14	24	46	422
Uczniowie i studenci	19	27	11	43	37
Bezrobotni	12	23	31	33	81
Gospodynie domowe i inni	14	13	21	51	105
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 500 tys.zł	9	14	24	53	146
500 tys. - 999 tys.	12	19	28	42	378
1000 tys. - 1499 tys.	15	17	27	41	336
1500 tys. - 1999 tys.	25	29	26	20	154
2000 tys. i powyżej	28	23	26	23	151
Ocena własnych war. mater.					
Złe	14	15	29	42	502
Średnie	16	21	25	37	547
Dobre	24	25	22	28	144
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	12	14	23	52	120
Raz w tygodniu	17	18	25	39	693
Kilka razy w roku	13	23	31	34	288
W ogóle nie uczestniczy	26	24	23	26	95
Ocena kier.rozww.syt.w kraju					
Dobry kierunek	23	18	27	32	292
Zły kierunek	14	20	28	38	679
Trudno powiedzieć	14	18	21	47	224

Tabela 7. Deklarowany stopień zaufania do M. Krzaklewskiego

(%)

	niefuność	obojętność	zaufanie	nie zna	Liczba osób
Ogółem	13	25	35	27	1195
Płeć					
Mężczyźni	17	25	36	22	511
Kobiety	11	25	34	30	683
Wiek					
do 24 lat	10	36	22	32	119
25-34	14	29	35	22	198
35-44	13	27	38	22	277
45-54	16	24	44	17	186
55-64	15	22	39	23	193
65 lat i więcej	11	16	26	46	220
Miejsce zamieszkania					
Wieś	13	20	32	36	495
Miasto do 20 tys.	16	28	35	21	129
od 21 do 100 tys.	12	25	42	20	221
101-500 tys.	15	28	36	21	212
501 tys. i więcej mieszk.	14	33	33	20	136
Region					
Północny	16	24	46	13	156
Zachodni	21	26	26	26	122
Środkowozachodni	11	21	46	22	185
Środkowy	12	31	33	24	193
Wschodni	9	22	33	36	135
Południowo-wschodni	9	24	31	36	206
Południowo-zachodni	18	25	29	28	197
Wykształcenie					
Podstawowe	13	20	26	41	472
Zasadnicze zawodowe	14	25	35	26	285
Średnie	12	29	43	16	338
Wyższe	21	31	46	2	100
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	18	41	37	4	71
Prac.umysł.niż.szczebla	6	31	52	11	103
Pracownicy fiz.- umysł.	16	28	31	26	58
Robotnicy wykwalifikowani	14	25	40	22	125
Robotnicy niewykwalifik.	18	20	36	26	84
Rolnicy	12	22	33	34	86
Prywatni przedsiębiorcy	10	40	35	15	20
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	12	19	36	33	422
Uczniowie i studenci	14	44	19	22	36
Bezrobotni	23	33	22	21	81
Gospodynie domowe i inni	10	22	27	41	105
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 500 tys.zł	14	15	29	41	145
500 tys. - 999 tys.	11	27	33	30	376
1000 tys. - 1499 tys.	13	22	36	29	336
1500 tys. - 1999 tys.	18	34	34	14	155
2000 tys. i powyżej	16	26	46	11	151
Ocena własnych war. mater.					
Złe	16	23	29	32	500
Średnie	11	26	39	24	547
Dobre	13	28	38	21	144
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	5	20	34	40	119
Raz w tygodniu	13	23	37	26	691
Kilka razy w roku	15	28	32	26	289
W ogóle nie uczestniczy	21	34	27	18	95
Ocena kier.rozw.syt.w kraju					
Dobry kierunek	13	21	44	23	292
Zły kierunek	16	25	33	26	678
Trudno powiedzieć	8	30	28	35	223